

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Юрій Палеха, Наталія Леміш

ОСНОВИ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України
як навчальний посібник для вищих навчальних закладів*

Київ-2017

ББК 72я73
УДК 001.891 (075.8)
П144

Рецензенти:

Мельник В.М. — зав. кафедрою фінансів та банківської справи, проректор ПВНЗ «Європейський університет», доктор економічних наук, професор.

Прокопенко Л.С. — професор кафедри документальних комунікацій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, кандидат історичних наук.

Власенко Д.О. — зав. кафедрою економіки та управління Котопського інституту Сумського державного університету, кандидат економічних наук, доцент.

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
як навчальний посібник для вищих навчальних закладів
(Лист Міністерства освіти і науки України
від 19.03.2012 р. № 14/18.2-1134)*

ПАЛЕХА ЮРІЙ, НАТАЛІЯ ЛЕМІШ

П144

Основи науково-дослідної роботи : Навч. посібник / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. — К. : Видавництво Ліра-К, 2017. — 336 с.
ISBN 978-966-2609-31-8

У посібнику всебічно розглянуто основні засади науково-дослідної роботи. Наука подана як система уявлень про дійсність, висвітлено питання організації наукової діяльності, наведено структуру та класифікацію наук, розкрито основи методології науково-дослідної роботи, проаналізовано організацію наукових досліджень та їх інформаційне забезпечення, розглянуті питання підведення підсумків наукових досліджень, виокремлено організаційні аспекти наукової діяльності, вимоги до підготовки й оформлення курсових, дипломних та магістерських робіт.

Для керівників та працівників наукових установ, студентів вищих навчальних закладів, викладачів, аспірантів, усіх тих, хто займається науково-дослідною роботою.

**ББК 72я73
УДК 001.4.891 (075.8)**

ISBN 978-966-2609-31-8

© Палеха Ю. І., Леміш Н. О., 2012
© «Видавництво Ліра-К», 2012

ЗМІСТ

Вступ	5
Розділ 1. НАУКА ЯК СИСТЕМА УЯВЛЕНЬ ПРО ДІЙСНІСТЬ	
1.1. Історія формування наукових знань	8
1.2. Організаційні основи наукових досліджень	27
1.3. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності	40
Розділ 2. ОСНОВИ МЕТОДОЛОГІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ	
2.1. Методологія досліджень, види та функції наукових досліджень	57
2.2. Методи наукових досліджень	70
2.3. Методика дослідження, її зміст і принципи розробки	99
Розділ 3. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
3.1. Вибір напрямку наукового дослідження	104
3.2. Проведення теоретичних досліджень	118
3.3. Проведення експериментальних досліджень	125
Розділ 4. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
4.1. Інформаційний аналіз наукових досліджень	138
4.2. Пошук, накопичення та обробка наукової інформації	153
4.3. Призначення класифікаторів та інформаційно-пошукових мов	160

Розділ 5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

5.1. Оформлення результатів наукової роботи	178
5.2. Апробація наукових досліджень	207
5.3. Упровадження результатів наукових досліджень	214

Розділ 6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. Колектив як основна складова організації наукової діяльності	222
6.2. Організація праці науковця	235
6.3. Урегулювання конфліктів у науковій сфері	249

Розділ 7. НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

7.1. Підготовка рефератів	261
7.2. Підготовка курсових робіт	266
7.3. Підготовка дипломних робіт	275
7.4. Підготовка магістерських робіт	282
Список використаних джерел	302
Перелік додатків	312